

Юлія Токар

Хмельницький національний університет (Хмельницький)

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ КЕЙТ ШОПЕН В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

У роботі характеризується індивідуальний стиль видатної американської письменниці К. Шопен. Визначаються лексичні засоби у зображенні природи та емоцій людей, які повторюються у ряді оповідань, а також метафоричні засоби, що відображають стиль авторки. Вперше подаються українські переклади фрагментів творів Кейт Шопен та характеризуються засоби передачі її індивідуального стилю.

Ключові слова: індивідуальний стиль, лексичні засоби, метафора, порівняння, емоційний стан, метафоричний епітет.

In this work the outstanding American writer K. Chopin's individual style is characterized. The lexical means of depicting the nature and people's emotions, which are repeated in a number of stories, and metaphorical means, which reflect the style of the author, are identified. For the first time the Ukrainian translations of fragments of Kate Chopin's works are given and devices of rendering her individual style in context are characterized.

Key words: individual style, lexical means, metaphor, simile, emotional condition, metaphorical epithet.

Кейт Шопен – американська письменниця, яка вважається однією з зачинателів фемінізму в США, класиком американської феміністської літератури. Творчість письменниці привернула увагу літературознавців в 90-х роках XX століття. Твори Шопен отримали високу оцінку і набули великої актуальності лише в XX столітті, завдячуючи зростанню руху за жіноче рівноправ'я. Кейт Шопен в основному писала романи та короткі оповідання. Твори письменниці майже не перекладались українською мовою.

Актуальність теми полягає у значному інтересі до творчості письменниці в США та відсутності українських перекладів творів авторки та глибокого аналізу стилю Кейт Шопен. **Об'єктом** дослідження є особливості індивідуального стилю Кейт Шопен. **Предметом роботи** є лексико-стилістичні та образні засоби в оповіданнях Кейт Шопен та українському перекладі. **Метою** статті є визначити лексичні та образні засоби індивідуального стилю в оповіданнях Кейт Шопен. Проаналізувати методи передачі цих засобів на українську

мову та виявити прийоми перекладу цих засобів залежно від контексту.

Матеріал дослідження: оповідання Кейт Шопен «The Respectable Woman», «Two Portraits», «Two Summers and Two Souls», «The Night Came Slowly», «The Story of an Hour».

Ми проаналізували 5 оповідань Кейт Шопен і переклали ряд фрагментів із її творів, кожен з яких перекладається на українську мову, беручи до уваги контекст. У них К. Шопен використовує такі метафоричні епітети, як *caressing*, *creeping*, а також метафоричні дієслова *drink*, *caress*, *creep*.

а) *Caress* письменниця використовує стосовно природи. Тут слово *caress* виступає антропоморфною метафорою :

«This is what I call living, » he would utter with deep satisfaction, as the air that swept across the sugar field caressed him with its warm and scented velvety touch («The Respectable Woman»).

«Оце і є життя!» – вимовляв він із глибоким задоволенням, коли повітря, принесене з цукрового поля, пестило його теплим ароматним оксамитовим дотиком.

А також стосовно людини :

She touched with caressing fingers the French clock upon the mantel with its pompous little bronze figure of a last-century gentleman posing in buckles and frills beside the dial («The Recovery»).

Вона ніжно торкнулася французького годинника на камінній полиці з маленькою пишною бронзовою фігуркою чоловіка минулого століття, що позує у пряжках і жабо поруч із циферблатом.

b) *Drink* письменниця використовує стосовно людини. Тут слово *drink* виступає антропоморфною метафорою:

Her eyes were deep brown wells that were drinking, drinking impressions and treasuring them in her soul («Two portraits»).

Очі її були темно-коричневими, наче колодязі, які напивалися, напивалися почуттями і ніжно зберігали їх в її душі.

She kneels before the Blessed Sacrament with stiffened, tireless limbs; with absorbing eyes that drink in the holy mystery till it is a mystery no longer; but a real flood of celestial love deluging her soul («Two portraits»).

Вона схиляє коліна перед Святим Причастям, її ноги німіють, а повний жаги погляд жадібно вбирає в себе святе таїнство

допоки воно ще залишається таким. Потік божої любові наповнює її душу.

«...*For heaven's sake open the door*». «*Go away. I am not making myself ill*». «*No; she was drinking in a very elixir of life through that open window*» («The story of an hour»).

«Заради всього святого відчини двері». «Йди геть. Я не завдам собі шкоди». «Ні, не завдасть. Вона впивалася життєвим еліксиром, що потрапив у кімнату через вікно».

c) *Creep* письменниця використовує стосовно природи. Тут слово *creep* виступає антропоморфною метафорою:

The night came creeping, creeping stealthily out of the valley, thinking I did not notice («The night came slowly»).

Вона підкралася, підкралася непомітно, прийшовши з долин, думаючи, що я її не помітила.

She watched him till the deepening shadows of the coming night crept between them («Two summers and two souls»).

Вона дивилася на нього, доки темні нічні тіні не заповзли між них.

У підсумку, ці слова є багатозначними, тому поєднують ознаки як людини, так і природи.

Список літератури

1. Chopin K. The Complete Works / K. Chopin. - Baton Rouge : Louisiana State university Press, 2006. - 1032 p.

Жанна Томашевська

Національний університет «Кієво-Могилянська академія» (Київ)

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «ЖІНКА» У ПОЕТИЧНІЙ МОВІ С. ЖАДАНА

Статтю присвячено дослідженню лексико-семантичного поля «жінка» в українській мові на основі аналізу поезії С. Жадана. У статті розглядається семантичний склад компонентів лексико-семантичного поля; описуються зв'язки між ними та розмежовуються лексико-семантичні групи, ними утворені.

Ключові слова: сема, лексико-семантичне поле, лексико-семантична група, сучасна поезія.

This article gives study to lexical-semantic field of 'woman' in Ukrainian language; the study is based on the research of S. Zhadan's poems. In the article the components of the lexical-semantic field are viewed; the connections between these elements are described and lexical-semantic groups formed by them are revealed.